

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 912 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้า ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 272 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) และในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละโรงเรียน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้ทรงคุณวุฒิ	135	40
ผู้แทนครู	342	102
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	435	130
รวม	912	272

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางจัดการศึกษา พัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932 อ้างถึงใน แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 72) แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหน้าที่ 12 ด้าน โดยแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับสภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับสภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับสภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับสภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับสภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหน้าที่ 12 ด้าน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม, 2552, หน้า 17)
2. ศึกษาข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการ

สถานศึกษา ศึกษาการสร้างแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เกิดความสมบูรณ์

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และให้ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 ดร.สมุทรา ชำนาญ หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ อาจารย์พิเศษภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.5 นางสาวกมล หงส์ประสิทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชย-อุปถัมภ์) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และเสนอประธานคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาแก้ไขขั้นสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วม ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ระหว่าง .22 ถึง .81 และ .28 ถึง .78

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วม ปัญหาการมีส่วนร่วมทั้งฉบับเท่ากับ .97 และ .94

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นนำเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อตรวจสอบแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และไปเก็บคืนด้วยตัวเอง โดยได้รับคืนมาจำนวน 272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของบุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 63-71) ดังนี้

- นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ คัดแยกและจัดหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพหรือปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาลงรหัส และตรวจให้น้ำหนักคะแนนตามที่กำหนดไว้ และนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาใช้การทดสอบค่าที (t -test Independent)

3. การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ตามขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบว่าแตกต่างกับเปรียบเทียบรายคู่โดย (Scheffe)

4. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)